

Sporazum gradonačelnika – Europa

Intenziviranje mjera za pravedniju, klimatski neutralnu Europu

Mi, gradonačelnici iz cijele Europe, ovime **intenziviramo svoje klimatske ambicije i obvezujemo se ovu mjeru provesti** brzinom koju nalaže znanost, ulaganjem zajedničkih napora u održavanje rasta globalnog zatopljenja nižim od 1,5 °C - najveću ambiciju Pariškog sporazuma.

Već više godina gradovi **klimatske i okolišne izazove pretvaraju u prilike. Došao je trenutak da to postane sveobuhvatni prioritet.**

Kao potpisnici Sporazuma gradonačelnika – Europa obvezujemo se na ovo putovanje povesti i sve vas zajedno. Pobrinit ćemo se da naše politike i programi na tom putu ne zaborave nijednu osobu niti mjesto.

Tranzicija na klimatski neutralnu Europu utjecat će na sva područja naših društava. Kao lokalni vođe moramo strogo paziti da ti učinci budu pravedni i uključivi. **Možemo samo predviđati tranziciju koja je pravedna, uključiva, koja poštuje nas, građane svijeta i resurse našeg planeta.**

Naša je vizija da do 2050. živimo u dekarboniziranim i otpornim gradovima s pristupom svima dostupnoj, sigurnoj i održivoj energiji. Kao dio Sporazuma gradonačelnika – Europa nastaviti ćemo (1) smanjivati emisije stakleničkih plinova na svom teritoriju, (2) jačati otpornost i pripremati se za štetne učinke klimatskih promjena i (3) baviti se pitanjem energetske siromaštva kao ključnom mjerom omogućavanja pravedne tranzicije.

U potpunosti smo svjesni činjenice da se sve države članice EU-a, regije i gradovi nalaze u različitim fazama tranzicije i da svatko od njih posjeduje vlastite resurse kojima odgovara na ambicije utvrđene Pariškim sporazumom. Ponovno potvrđujemo svoju kolektivnu odgovornost za rješavanje klimatske krize. Brojni izazovi zahtijevaju i snažan odgovor politike, na svim razinama upravljanja. Sporazum gradonačelnika – Europa ponajprije je pokret odgovornih gradonačelnika koji razmjenjuju lokalna rješenja i nadahnjuju jedni druge s ciljem ostvarivanja ove vizije.

Obvezujemo se ispuniti svoj dio obveze poduzimanjem sljedećih radnji:

1. **PREUZIMANJE OBVEZE** postavljanja srednjoročnih i dugoročnih ciljeva koji su u skladu s ciljevima EU-a i barem su jednako ambiciozni kao i naši nacionalni ciljevi. Naš će cilj biti postizanje klimatske neutralnosti do 2050. Uzimajući u obzir trenutačnu izvanrednu klimatsku situaciju, klimatsko djelovanje postat će naš prioritet koji ćemo prenijeti i svojim građanima.
2. **UKLJUČIVANJE** naših građana, poduzeća i vlada na svim razinama u ostvarivanje ove vizije i transformaciju naših društvenih i gospodarskih sustava.

Težimo razvoju lokalnog sporazuma o klimi, sa svim nositeljima koji će nam pomoći realizirati ove ciljeve.

3. **DJELOVANJE**, sada i zajedno, kako bismo krenuli pravim putem i ubrzali nužnu tranziciju. Razvit ćemo, provesti i izraditi izvješće za - i u okviru utvrđenih rokova, akcijski plan za ostvarivanje naših ciljeva. Naši će planovi obuhvatiti odredbe o tome kako ublažiti i prilagoditi se klimatskim promjenama, a da pritom i dalje budemo uključivi.
4. **UMREŽAVANJE** s kolegama gradonačelnicima i lokalnim vođama u Europi ali i izvan nje, kako bismo jedni druge bodrili svojim nadahnućima. Potaknut ćemo ih neka nam se pridruže u pokretu Globalnog Sporazuma gradonačelnika iz bilo kojeg kutka svijeta u kojem se nalaze, ako žele prihvatiti ovdje opisane ciljeve i viziju.

Mi, potpisnici Sporazum gradonačelnika – Europa, potvrđujemo da s poduzimanjem ovih koraka (**preuzimanjem obveza, uključivanjem, djelovanjem, umrežavanjem**) možemo započeti već danas, kako bismo osigurali dobrobit današnje, ali i generacija koje tek dolaze. Radeći svi zajedno svoju ćemo viziju pretvoriti u stvarnost.

Računamo na podršku nacionalnih vlada i europskih institucija u izradi politika, osiguravanju tehničkih i financijskih resursa koji odgovaraju razini naših ambicija.

[STJEPAN KROBOT, načelnik Općine Breznica]

Prema nalogu Općinskog vijeća

dana

_____ 2023.

SLUŽBENI POTPIS

***

[Općina breznica, Bisag 23, 42226]

[Stjepan Šafran, opcina.breznica@vz.htnet.hr, 098 982 7743]

***

Sporazum gradonačelnika - Ured za Europu financira Europska komisija.

© Europska unija, 2021.

Dodatak I – Primjena u praksi

Podrška okviru namijenjena potpisnicima

PITANJA

se uvijek mogu uputiti

Središnjoj službi za podršku   **Službi za tehničku podršku**

za opća pitanja i
izvještavanje u
MyCovenant

info@eumayors.eu
+32 2 646 84 24

za pitanja praćenja, izvještavanja i ocjenjivanja

JRC-COM-TECHNICAL-HELPPDESK@ec.europa.eu
JRC-COM-ADAPT@ec.europa.eu
+39 033 278 53 99

Koordinatori Sporazuma

za pomoć koju osiguravaju tijela vlasti u nacionalnom kontekstu i na nacionalnom jeziku
Cijeli popis koordinatora pronađite na [mrežnoj stranici Sporazuma gradonačelnika – Europa](#).

Podržavatelji Sporazuma

za oblike pomoći kojima se stvaraju prilike za uspostavljanje sinergije s postojećim inicijativama
Cijeli popis podržavatelja pronađite na [mrežnoj stranici Sporazuma gradonačelnika – Europa](#).

OCJENJIVANJE SECAP-a

nakon podnošenja provodit će

Zajednički istraživački centar pri Europskoj komisiji

primjenom čvrstog, dosljednog, transparentnog i usklađenog
evaluacijskog okvira, kako bi se osigurala pouzdanost Sporazuma
gradonačelnika – Europa. Potpisnicima će se dostaviti prilagođene
povratne informacije.

UKLJUČIVANJE I PODRŠKA

prilagođeni potrebama grada, koje planira

Sporazum gradonačelnika - Ured za Europu

promiče prilike za umrežavanje, suradnju i razmjenu znanja te aktivnosti
u pogledu jačanja sposobnosti, kao što su programi i tečajevi za
uzajamno učenje koji su svi navedeni u [internetskom kalendaru
događanja](#)

Koordinatori, podržavatelji i ostali partneri

koji nude podršku za suradnju na svim vladajućim razinama i u svim
sektorima društva, kako bi se klimatske aktivnosti ubrzale

ZAGOVARANJE I VIDLJIVOST   osiguravaju

upravna tijela Sporazuma gradonačelnika – Europa i institucije EU-a,
a to su Odbor Europskog sporazuma gradonačelnika, Odbor regija i njegovi
ambasadori Sporazuma gradonačelnika te Europska komisija

ostale vodeće inicijative EU-a

kojima Sporazum gradonačelnika – Europa uspostavlja partnerstva s
potpisnicima radi daljnjih načina angažmana na povezanim temama kao što
su [Europski sporazum o klimi](#), [Novi europski Bauhaus](#) i [Marketplace za
pametne gradove](#)

Globalni sporazum gradonačelnika

kojim potpisnici postižu jedinstveni glas na globalnoj razini

Napredak grada javno se objavljuje u profilu potpisnika na mrežnoj stranici
Globalnog sporazuma i povezanim platformama.

Dodatak II – kontekst politike EU-a Obnovljene ambicije

Budući da Europa i svijet ulaze u desetljeće koje uključuje 2030. godinu, Sporazum gradonačelnika – Europa i dalje osigurava da tri stupa (ublažavanje, prilagodba i energetska siromaštvo) postanu najvažniji prioriteti našeg doba te da ih slijede ambiciozne mjere.

Time se predviđa da će **do 2050.** svi europski građani živjeti u klimatski neutralnim, dekarboniziranim i otpornim gradovima s pristupom povoljnoj, sigurnoj i održivoj energiji prolaskom kroz pravednu tranziciju.

U pogledu desetljeća koja nam slijede, Europska je unija obnovila svoju ambiciju uspješnim prihvaćanjem **Europskog zelenog plana**. Njime je uspostavljen cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. kao i dugoročna vizija postizanja klimatske neutralnosti do 2050.

Ovi ciljevi - kako ih utvrđuju **Plan za klimatske ciljeve do 2030.** i **Europski propis o klimi** - trebaju se postići transformacijskim promjenama unutar svih sektora našeg društva. Transformacijska promjena koja obuhvaća sve razine upravljanja.

Sporazum gradonačelnika – Europa u jedinstvenom je položaju koji mu omogućuje da obuhvati ove nove obveze i potakne aktivnosti.

Dodatak III – resursi

Vodstvo i jačanje sposobnosti

Tijekom godina, Sporazum gradonačelnika - Ured za Europu razvio je brojne resurse kojima se ističu iskustva potpisnika Sporazuma.

Svi su resursi javno dostupni u [knjižnici](#) mrežne stranice Sporazuma. Slijedi prikaz glavnih vrsta resursa koji se tamo mogu naći.

METODOLOŠKE SMJERNICE

Smjernice Sporazuma za izvještavanje o izvještavanju za Sporazum

Kratki referentni vodiči o zajedničkim akcijskim planovima, provedbi nadzora i skupnim SECAP-ovim analizama

JRC-ov vodič o metodološkim načelima, postupcima i najboljim praksama za izradu akcijskih planova

Zbirka svih [metodoloških smjernica](#)

JČANJE SPOSOBNOSTI

Mrežni seminari posvećeni različitim klimatskim i energetske temama, s primjerima praktičnog i stečenog iskustva

energetska učinkovitost
grijanje i hlađenje
održiva mobilnost
prilagođavanje klimatskim promjenama
rješenja temeljena na prirodi
kružno gospodarstvo
energetsko siromaštvo
javno financiranje i financiranje
uključivanje građana

Radionice i sastanci u pojedinim državama, prilagođeni potrebama potpisnika

Programi uzajamnog učenja prilagođeni potpisnicima u različitim fazama prilagodbe klimatskim promjenama i napretku ublažavanja

Dodatak III – Resursi

Razmjena znanja i alata

RAZMJENA ZNANJA

Studije slučaja

služe za razmjenu znanja i učenje iz iskustva gradova potpisnika Sporazuma

Tematske publikacije o

[mogućnostima financiranja i javnog financiranja](#) sabranima u seriji o inovativnim programima, pomoći u izradi projekata, EU financiranju i instrumentima financijskih institucija

[Mjere prilagodbe](#) kako bismo se pripremili na poplave, toplinske valove i ostale učinke klimatskih promjena

[Energetsko siromaštvo](#) resursi i iskustva gradova potpisnika Sporazuma

ALATI

[Interaktivni vodič za financiranje](#) ⇒ prilike za javno financiranje i financiranje na jednom mjestu

[Alat za podršku urbanoj prilagodbi](#) ⇒ smjernice o cijelom ciklusu prilagodbe i upute na resurse

[Platforma za E-učenje](#) ⇒ tematski moduli platforme MyCovenant o obvezama Sporazuma

Posjetite dio [novosti](#) na mrežnoj stranici Sporazuma, kako biste bili u toku sa stvarima povezanim sa Sporazumom i drugim inicijativama o klimatskim promjenama i energetici.

Provjerite kalendar [događanja](#) i steknite uvid u sve razmjene, dijeljenja znanja i prilike za jačanje svojih sposobnosti.

Pratite Sporazum na

eumayors.eu

[YouTube](#)

Objavio Sporazum gradonačelnika - Ured za Europu u travnju 2021.

© Europska unija, 2021.

Ova publikacije ni na koji način ne obvezuje Europsku komisiju.

Član

GLOBAL COVENANT
of MAYORS for
CLIMATE & ENERGY